Ankenævnet for Forsikring

Den 7. oktober blev i sag nr. 87959:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har indboforsikring i Tryg Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet afviser at yde forsikringsdækning for anmeldte skimmelsvampeangreb på indbogenstande. Klageren har anmeldt, at der er sket en vandskade på bl.a. terrændækket i hendes hus, og at der som følge heraf er sket et skimmelsvampeangreb på indbogenstande.

Selskabet afviser at yde forsikringsdækning bl.a. med henvisning til, at indbogenstandene ikke har været vandskadet.

Klageren foranledigede en mikrobiel undersøgelse af bl.a. indbogenstandene samt huset på [adresse1]. Herom har et bygge- og indeklimateknisk firma, der forestod undersøgelsen, i notat af 14/4 2015 anført:

> "Formålet med prøveudtagninger var dels at lokalisere, om der forekom skimmelsporer på indbogenstande, og dels at lokalisere, hvilke skimmelsvampe der forekom på betonterrændækket, som over en længerevarende periode havde været opfugtet efter en omfattende og længerevarende vandudstrømning fra et skjult afløb under gulvbelægning i køkkenet.
>
> **Undersøgelser**
>
> Der blev udtaget prøver på tilbageværende indbogenstande (se bilag 1) for at be- eller afkræfte, om disse genstande var inficeret med skimmel.

For at be- eller afkræfte om der er sammenhæng mellem skimmelsvampe på indbogenstande og skimmelsvampe på betondækket, blev der udtaget prøver på betondækket (se bilag 2).

Vurdering

Det fremgår af analysesvaret fra prøver udtaget på indbogenstande i henholdsvis bryggers og udestue, at der er en høj forekomst af skimmelkolonier, hvor prøverne er udtaget. De hyppigste skimmelsvampe er *Penicillium sp.* og forskellige arter af *Cladosporium. Penicillium sp.* er erfaringsmæssigt den hyppigste skimmelsvampe i fugtskadede bygninger, og den ses ofte på indbogenstande i fugtbelastede bygninger, hvor der forekommer skjult skimmelsvampevækst. *Cladosporium herbarum* er en af du hyppigste i udeluften i sensommeren.

Af analysesvaret fra prøver udtaget på betondækket fremgår det, at der også her er en høj forekomst af skimmelsvampen *Penicillium sp.* men også af forskellige arter af *Cladosporium*, samt af *Aspergillus* og *Chaetomium*.

Ud fra vores erfaringer er der en direkte sammenhæng mellem den forekomst af skimmelsvamp, under alle omstændigheder af typen *Penicillium sp*, der kan registreres på indbogenstande, den skimmelforekomst der er på betondækket, og den tidligere længerevarende vandudstrømning fra et skjult afløb under gulvbelægning i køkkenet.

Konklusion

Ud fra analyseresultaterne m.v. må det konkluders:

- At der er skimmelsvamp af bl.a. typen *Penicillium sp.* på indbogenstande og på betondæk.

- At disse skimmelsvampe er en direkte følge af den tidligere længerevarende vandudstrømning fra et skjult afløb under gulvbelægning i køkkenet.

Handlingsplan

For at sikre et kommende tilfredsstillende indeklima i en ejendom, hvortil indbogenstandene skal flyttes, skal følgende anbefales:

- At indbo rengøres ved aftørring med fugtig klud, støvsuges, hvor støvsuger en monteret med hepafilter, eller maskinvaskes i det omfang det er muligt. Udfaldskravet er max. 10 kolonier på en aftrykprøve."

I brev af 24/4 2015 til nævnet fra klagerens advokat hedder det bl.a.:

"**1. Faktisk forløb**

I februar 2014 blev konstateret en skade i [klagerens] ejendom, [adresse1] bestående i en omfattende og længerevarende vandudstrømning fra et skjult afløb under køkkengulvet med omfattende vand-, fugt- og svampeskade til følge.

[Klagerens] husforsikring er tegnet i Topdanmark, som har anerkendt skaden og tilbudt erstatning til udbedring af bygningen, genhusning, undersøgelsesudgifter mv.

I forbindelse med ovennævnte skade er [klagerens] indbo blevet angrebet af skimmelsvamp.

Der har ikke i øvrigt været problemer med skimmelsvamp eller lignende i [klagerens] hus. Skimmelsvampangrebet skyldes alene vandskaden som følge af vandudstrømningen fra afløbet under køkkengulvet.

Som bilag 1 vedlægges erklæring fra senioringeniør …, som fastslår, at skimmelsvampangrebet af bygning og indbo er forårsaget af den nævnte vandskade. Skaden havde til følge, at bygningen har været ubeboelig, og [klageren] har derfor været genhuset i et lejet hus, beliggende [addresse2].

Denne ejendom viste sig at være angrebet af skimmelsvamp, hvilket havde til følge, at det af [klageren] indkøbte indbo til genhusningsstedet også blev angrebet af skimmelsvamp. Dette indbo var leveret direkte til genhusningsstedet og havde således ikke tidligere været anvendt på [adresse1].

Som bilag 2 vedlægges faktura og tilbud på nedpakning/tømning og rensning af indbo fra [adresse1] og overslag på rensning mv. af indbo fra genhusningsstedet [adresse2].

Tryg afslog af dække skaden ved brev af 12. februar 2015, jf. bilag 3. Ved brev af 20. februar 2015 blev der indgivet klage til Trygs kvalitetsafdeling, jf. bilag 4. Ved brev af 10. marts 2015 afslog Trygs kvalitetsafdeling at dække skaden, jf. bilag 5.

2. Argumentation

Som bilag 6 vedlægges forsikringsbetingelserne gældende for [klagerens] familieforsikring.

Af forsikringsbetingelserne, punkt 4.2 fremgår, at forsikringen dækker skade på forsikret indbo blandt andet som følge af langsom udsivning af væsker fra skjulte vand-, varme- og afløbsrør i bygningen.

Ifølge forsikringsbetingelsernes punkt 2 dækker forsikringen blandt andet indbogenstande mv. i sikredes helårsbolig, herunder genstande medbragt fra helårsbolig til fritidshus, så længe den sikrede bor der.

En følgeskade af en vandskade bestående i svampeangreb på indbo er ikke undtaget for dækning i policebetingelserne.

Skimmelsvampangrebet er i dette tilfælde en følge af vandudsivningen helt på tilsvarende måde som enhver anden beskadigelse af indboet på grund af vandudstrømning.

Der har i dette tilfælde ikke været andre årsager til skimmelsvampangrebet end den af forsikringen omfattede vandudstrømning fra det skjulte afløb.

På baggrund af erklæringen fra senioringeniør …, bilag 1 er der i denne sag en dokumenteret årsagsmæssig sammenhæng mellem den dækningsberettigede skadesårsag i form af vandudstrømning og skimmelsvampangrebet.

De ankenævnskendelser, der henvises til af forsikringsselskabet, omhandler situationer, hvor den skimmelsvamp, der har forårsaget skaden, var forårsaget af andre årsager end den dækningsberettigede skade.

Jeg mener på denne baggrund, at der er grund til at behandle nærværende sag anderledes og anerkende rensningen af indboet som en dækningsberettiget udgift.

For så vidt angår beskadigelsen af [klagerens] indbo på genhusningsstedet, foreligger der ikke en direkte årsagsmæssig sammenhæng mellem den dækningsberettigede vandudstrømning på skadestedet og skaden på indboet.

Imidlertid må der konstateres en direkte årsagssammenhæng mellem den dækningsberettigede skadesårsag og det forhold, at [klageren] genhuses og dermed skaden på genhusningsstedet. Herudover er der tale om en skade af præcis samme karakter, som ville have indtruffet, hvis [klageren] var forblevet boende på skadestedet.

Jeg finder på denne baggrund, at også denne del af skaden - på trods af en noget længere årsagsrækkefølge - bør anerkendes som dækningsberettiget."

Dertil har selskabet i brev af 13/5 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Sagsforløb:**
Skaden blev telefonisk anmeldt den 17. december 2014, hvor det blev oplyst, at vores kunde af 2 omgange havde oplevet, at hende indbogenstande havde været udsat for angreb af skimmel og svampesporer. Det første angreb fandt sted på vores kundes adresse, hvor en opvaskemaskine havde lækket vand ud under gulvet i isoleringen, hvorved der var opstået fugt i huset med deraf følgende gener.

Den anden skade, der anmeldtes den 17. december 2014 var tilsvarende angreb af skimmel og svampesporer i det hus, hvor vores kunde var blevet genhuset i, da bygningsskaden i huset skulle udbedres.

Begge skader blev samme dag afvist pr. telefon, idet der ingen af indbogenstandene havde været udsat for vandskade.

Den 5. februar 2015 indsendte vores kunde en skriftlig anmeldelse på de tidligere anmeldte skader.

Vi fastholdt den 12. februar 2015 vores afvisning med den begrundelse, at indbogenstandene ikke har været udsat for vandskade, og at vi alene dækkede følgeskader af dækningsberettigede skader. Skimmel og svampeangreb var ikke sig selv dækket på familieforsikringen. Brevet er vedlagt som bilag 2.

Kvalitetsafdelingen modtog herefter den 20. februar 2015 henvendelse fra vores kundes advokat, der fastholdt, at der var tale om en dækningsberettigende skade.

Den 10. marts 2015 fastholdte Kvalitetsafdelingen afvisning blandt andet med ankenævnskendelserne AK82.501 og AK85.355.

Sagen blev herefter indbragt for ankenævnet.

Vurdering af sagen
Der er tale om indbogenstande der af 2 omgange har været angrebet af skimmel samt svampesporer. Imidlertid er indbogenstandene ikke blevet vandskadet som af følge af en pludselig udstrømning eller som følge af vandskade fra skjulte afløbsrør i bygningen.

En dækningsberettigende vandskade er defineret i forsikringsbetingelsernes pkt. 4 på følgende måde:

'4. Hvilke skader er dækker forsikringen...
4.2 Udstrømning af væsker (typisk vandskade)
4.2.1 Forsikringen dækker
skade på forsikrede genstande som følge af, at vand, olie, kølevæske, damp eller lignende pludseligt strømmer ud fra installationer, vandsenge eller akvarier samt andre beholdere med et rumindhold på 20 liter eller derover. Nedløbsrør og tagrender betragtes ikke som installationer eller beholdere. Hvis skaden stammer fra skjulte vand-, varme- eller afløbsrør i bygningen, dækkes tillige langsom udsivning. Ved skjulte rør forstås rør, som befinder sig i vægge, mure eller gulve, og rør, der er gemt i kanaler, krybekældre, skunkrum og lignende bygningsmæssigt lukkede rum."

For at opnå dækning skal der således være tale om en dækningsberettigende vandskade på indbogenstandene. I den konkrete sag løb der vand direkte ud i isoleringen under vores kundes gulv fra en vaskemaskines afløb. Endvidere er det oplyst, at der har været forekomster af skimmel i det hus, hvor vores kunde efterfølgende blev genhuset i. Vores kundes indbogenstande har således ikke været beskadiget af vand, hvorfor skimmelsvampen/svampesporerne ikke kan dækkes som en følgeskade af en dækningsberettigende vandskade.

At skimmel ikke i sig selv er en dækningsberettigende skade på indboforsikringen finder ligeledes støtte i praksis fra Ankenævnet for Forsikring. Blandt andet AK82.501, hvor der var omfattende svampeangreb. Ankenævnet fandt ikke, at opfugtningen fra et utæt afløb havde medført skader på indbo. Der fandtes heller ikke grundlag for, at der i øvrigt var sket dækningsberettigende skader på klagers indbo. Kendelsen er vedlagt som bilag 3.

Derudover skal jeg henlede opmærksomheden på en anden sag AK85.355. I denne sag udtaler Ankenævnet: 'Indledningsvis bemærker nævnet, at skimmelsvamp i henhold til den af klagerens tegnede forsikring ikke i sig selv er en dækningsberettigende skadeårsag. Skimmelsvamp på indbo dækkes derfor kun, hvis det er en følgeskade af en i øvrigt dækningsberettigende skade.' Kendelsen er vedlagt som bilag 4.

Det skal bemærkes, at selve skadeårsagerne i de to kendelser ikke er fuldstændig sammenlignelige med den konkrete sag. Imidlertid er alle 3 sager behandlet efter Familiens Basisforsikring II, hvorfor forsikringsbetingelsernes dækning og dermed formuleringen af pkt. 4 i de to ankenævnssager og nærværende sag er ens, ligesom indbogenstandene i de to nævnte ankenævnssager heller ikke har været vandskadet.

På baggrund af ovenstående kan det udledes, at vores kundes indbo ikke har været vandskadet, men er alene angrebet af skimmel/svampesporer. Der er derfor ikke tale om, at skimmelangreb eller svampesporerne er en følgeskade af en dækningsberettigende vandskade. Skimmelangreb og svampesporer er ikke i sig selv en dækningsberettigende skadeårsag jf. forsikringsbetingelserne og ankenævnspraksis, hvorfor vi ikke kan betale for afrensning mv. af indbogenstandene."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagerens advokat i brev af 2/7 2015 til nævnet bl.a. anført:

"**1. Supplerende bemærkninger til sagsforløb**

Det skal præciseres, at vandskaden fra det skjulte afløb under køkkengulvet bredte sig ud under hele huset. Der var således en betydelig opfugtning af isolering, betondæk mv. under alle rum i huset.

Tryg Forsikring A/S skriver i selskabets kommentarer, at klagers indbogenstande har været udsat for angreb af skimmel og svampesporer ad to omgange.

Dette beror på en misforståelse.

Dels blev klagers indbo på adressen [adresse1] udsat for skimmelsvamp som følge af den omfattende vandskade på denne ejendom. Dels blev klagers indbo på genhusningsstedet beliggende [adresse2], der enten var nyindkøbt eller hentet fra klagers sommerhus, udsat for skimmelsvampangreb på genhusningsstedet. Der er **ikke** flyttet indbo fra [adresse1] til [adresse2].

Endelig kan det oplyses, at man ved senioringeniør …s gennemgang af [adresse1] efter konstatering af skaden på indboet fandt ud af, at der tidligere havde været en vandskade under køkkengulvet på denne ejendom, der var så omfattende, at der måtte lægges nyt køkkengulv. Køkken, spisestue og stuer ligger i åbent plan i denne bygning.

2. Vurdering af sagen

Synspunkterne i klagens pkt. 2 opretholdes fuldt ud. Der foreligger således i denne sag dokumentation for, at svampeskaden på indboet i [adresse1] alene var forårsaget af den dækningsberettigede vandskade på denne ejendom, jf. senioringeniør …s erklæring. Herved adskiller denne sag sig på afgørende vis fra de kendelser, som Tryg Forsikring A/S henviser til.

For så vidt angår skaden på indboet på [adresse2] er der ud over en indirekte årsagssammenhæng med vandskaden på [adresse1] tillige en direkte årsagssammenhæng med en vandskade på genhusningsstedet [adresse2]."

Selskabet har heroverfor i brev af 23/7 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Skimmelangreb på forskellige indbogenstande**
Det forhold, at det ikke er de samme indbogenstande, der har været udsat for skimmelangreb på de to adresser ændrer ikke på vores tidligere vurdering af sagen. Uanset om det er de samme indbogenstande eller ej, er der fortsat ikke tale om en dækningsberettigende skade under indboforsikringen.

Et skimmelangreb på en indbogenstand dækkes alene i det tilfælde, hvor selve indbogenstanden eksempelvis er blevet vandskadet, og skimmelangrebet er en følgeskade af selve vandskaden på indbogenstanden.

Dækning af vandskade på bygningsforsikringen
I relation til vores kundes advokats bemærkning om, indboforsikringen skal dække skimmelangreb, når der samtidig er tale om en dækningsberettigende vandskade på bygningen, har vi følgende bemærkninger:

Efter forsikringsbetingelsernes punkt 4.2.1 om udstrømning af væsker (typisk vandskade), dækker forsikringen skade på genstande som følge af vand, når dette pludseligt strømmer ud fra installationer med et rumindhold på 20 liter eller derover. Endvidere fremgår det af betingelserne, at hvis en skade stammer fra skjulte vand-, varme- eller afløbsrør i bygningen, dækkes tillige langsom udsivning. Det skal dog bemærkes, at sidstnævnte også forudsætter, at den langsomme udsivning af vand fører til en vandskade på indbogenstanden.

Til illustration af, at indboforsikringen ikke automatisk dækker følgeskade på indbogenstande, selv om der er tale en dækningsberettiget bygningsskade, skal vi henvise til forsikringsbetingelsernes punkt 4.3.1 om 'Storm, sky- og tøbrudsskader mv.' Heraf fremgår det, at:

*'**4.3.1 Forsikringen dækker***
skade på forsikrede genstande som følge af:
4.3.1.1 Storm,
hvis skaden er en følge af en samtidig stormskade på bygningen. Ved storm forstås vind, hvor styrken kon-stant eller i stød er mindst 17,2 meter pr. sekund.
..
4.3.1.3 Smeltevand eller nedbør,
hvis skaden er en umiddelbar følge af en stormskade eller en anden pludseligt virkende skade på bygningen eller afdækningsmateriale på denne, såfremt afdækningsmaterialet har være korrekt anbragt og fastgjort.

Af ovenstående er det tydeligt præciseret, at det er en forudsætning for dækning af følgeskader på indbogenstande, at der tillige skal være tale om en dækningsberettiget bygningsskade. Når betingelsernes punkt 4.2.1 om væske (vandskade) ikke har samme formulering er dette ensbetydende med, at følgeskader i form af skimmelsvampeangreb ikke er dækket, selv om vandskaden kan være dækket af en bygningsforsikring.

Vi må derfor fastholde, at følgeskaderne på indbogenstandene i form af skimmelsvampe- og svampesporeangreb, ikke er dækket af indboforsikringen, idet indbogenstandene ikke har været vandskadet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**2. Hvor dækker forsikringen**

2.1
Med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser i afsnit 3 og 4, dækker indboforsikringen i Danmark (dog ikke Færøerne), når genstandene befinder sig:

2.1.1
I og ved sikredes helårsbolig (forsikringsstedet).

Ved flytning dækkes - i indtil 1 måned fra den faktiske overtagelsesdag vedrørende den nye helårsbolig - i såvel den gamle som i den nye helårsbolig. Om skade ved færdsels-

uheld under selve flytningen, se afsnit 4.6.2.1. Se endvidere afsnit 19 om flytning og risikoændringer,

…

Herudover dækkes:

2.1.4
Forsikrede genstande i fritidshus:

2.1.4.1.
Når genstandene er medbragt fra helårsbolig til fritidshus, så længe en sikret bor der. Weekendophold alene bevirker ikke, at stedet kan betragtes som beboet i tiden mellem weekendopholdene. I perioden 1. juni til 31. august dækkes dog i fritidshuset, selv om det ikke er beboet.

2.1.4.2
Når almindeligt privat indbo (afsnit 3.1) udenfor den i afsnit 2.1.4.1 nævnte periode midlertidigt er medbragt, selv om fritidshuset ikke er beboet af en sikret. Genstandene skal dog befinde sig i fritidshuset.

2.1.5
Forsikrede genstande, der er medbragt fra helårsbolig til campingvogn, beboelsesvogn, telt eller lystfartøj, så længe en sikret opholder sig eller overnatter der.

2.1.6
Forsikrede genstande, der i øvrigt i Danmark (minus Færøerne) midlertidigt befinder sig udenfor forsikringsstedet, jf. afsnit 2.1.1. *Uden særlig aftale med Tryg dækkes kun de første 12 måneder af opholdet udenfor forsikringsstedet, se særligt afsnit 2.1.6.3.* Som midlertidigt befindende sig udenfor forsikringsstedet anses også:

2.1.6.1
Genstande, der er bestemt til genanbringelse på forsikringsstedet.

…

4. Hvilke typer skader dækker forsikringen

…

4.2 Udstrømninger af væske (typisk vandskade)

4.2.1 Forsikringen dækker
skade på forsikrede genstande som følge af, at vand, olie, kølevæske, damp eller lignende pludseligt strømmer ud fra installationer, vandsenge eller akvarier samt andre beholdere med et rumindhold på 20 liter eller derover. Nedløbsrør og tagrender betragtes ikke som installationer eller beholdere. Hvis skaden stammer fra skjulte vand-, varme- eller afløbsrør i bygningen, dækkes tillige langsom udsivning. Ved skjulte rør forstås rør, som befinder sig i vægge, mure eller gulve, og rør, der er gemt i kanaler, krybekældre, skunkrum og lignende bygningsmæssigt lukkede rum."

9. 87959

Nævnet udtaler:

Adresse 1

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen dækker skade på forsikrede genstande, som stammer fra langsom udsivning fra skjulte vandrør.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet er ikke berettiget til at afvise at yde forsikringsdækning for den anmeldte skimmelsvamp på klagerens indbogenstande, idet nævnet finder, at skimmelsvampeangrebet er en følge af udsivningen af vand, som medførte skimmelsvamp på betondækket under gulvbelægningen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der er sket en langsom udsivning af vand fra et skjult vandrør, og på notatet af 14/4 2015 fra et bygge- og indeklimateknisk firma. Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens advokat i sit brev af 21/4 2015 til nævnet har oplyst, at der ikke i øvrigt var problemer med skimmelsvamp i klagerens hus, og at selskabet ikke har fremlagt oplysninger, som sandsynliggør, at skimmelsvampen på indbogenstandene kan skyldes andre forhold end vandudsivningen.

Som følge af ovenstående adskiller sagen sig fra de kendelser i sagerne 82501 og 85355, som selskabet har henvist til.

Adresse 2

Det fremgår af sagen, at klageren blev genhuset som følge af vandudsivningen, og at en række ubeskadigede indbogenstande blev skimmelsvampepåvirket på adresse 2.

I sit brev af 2/7 2015 til nævnet har klagerens advokat anført, at der tidligere har været en vandskade under køkkengulvet i huset på adressen 2.

På det foreliggende grundlag finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at skimmelsvampeangrebet på indbogenstandene på adresse 2 er en følge af en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed i henhold til indboforsikringen.

10. 87959

Det forhold, at vandudsivningen på adresse 1 førte til klagerens genhusning på adresse 2, kan ikke føre til andet resultat, idet forsikringen kun dækker adækvate følger af vandudsivningen på adresse 1, jf. Dansk Forsikringsret, 9. udgave af Jønsson m.fl., side 286. At der på adresse 2 tillige fandtes skimmelsvamp, som blev overført til klagerens nye genstande, udgør efter nævnets opfattelse ikke en adækvat følge.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende, at der er sket en dækningsberettigende skade på indbogenstandene på adresse 1. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og skal udbetale erstatning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Erstatningen skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klageren får ikke i øvrigt medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand